

Folklore. märken, dömmen, trollslått
dödsbud.

115 m:o

26

1 När thickor eller något ligger på golvet
my. så att de bilda ett kors, skall nå-
gon dö innan årets slut.

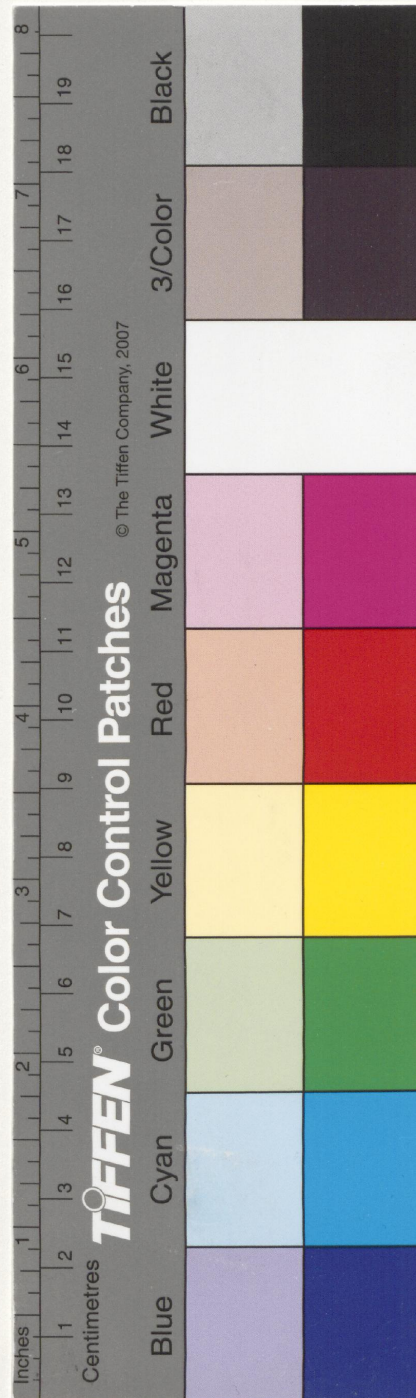
2 Lägges man sig på golvet med fötterna
my. åt dörren skall man dö.

3 Kommer en ton utav en begravnings-
my. präst för en i skogen, skall en
antörig dö.

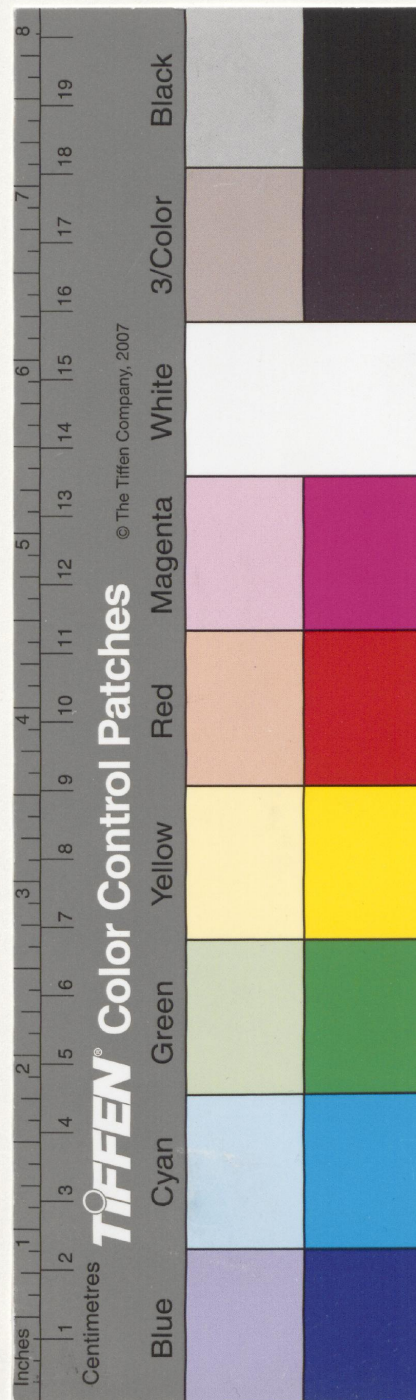
4 När krödet icke gäses, skall någon dö.
my. (iaktogs då V. Bäcklund dog på Kjul-
böle.)

5 När en kullafallen av iugnen, skall någon
my. dö.

6 När sparvar vill in i koningshus, betyder det
my. döda (iaktogs då lärundrejarna dingo vid
drunknade utav för Jorkala.)

- 10 Da kjolen slår veck utåt, skall bli
 my. på dåligt humör - inåt, glad.
- 11 Da sköran (skatan) skrattar hemma,
 my. kommer det falska främmande
- 12 Skrattar hon, då man begiver sig bort,
 my. "barkar allt åt skogen."
- 13 När man är bestyrkt frågas man ofta om
 my. man sett vargen. Man skall
 nämligen ej kunna tala, om man
 vågar se vargen tåga på t. ex.
- 14 Liknar sonen sin fader får den födra
 my. otur i livet
- 15 " dottern " " " hon tur.
 lyckas man skjuta "marskräkan" (krä-
 my. ka i mars), har man tur hela
 året.

17 Knäpper man ett klädesplagg orätt, så
 my. sägs man, att man knäpper sig
 till Kroppen.

18 Mötes man en karing, skall man spot-
 my. ta tre gånger öfver kaxeln, så skall
 det gå en väl trots det såliga
 mötet. — Ett karlmöte är där-
 mot gott.

20 Mötes man en skorra eller rättare om
 my. denna springer öfver vägen framför
 en skall man utan tvivel få otur.

21 Mötes man en katt, betyder det illa
 my. Kommer någon främmande, då man är
 my. sömnig, skall densamma bli rik.

22 Kommer man till ett ställe under
 my. måltiden skall man icke dö det
 året.

24 När bränder och sotelö upptår i spisen,
 my. skall det komma främmande

Folklore

30

25 ^{neg.} När vänstra handen kliar, skall man
få något (ofta brev.)

26 ^{neg.} När högra kliar, skall man få hälsan
på någon.

27 ^{neg.} Kliar högra ögat, får man roligt.

28 ^{neg.} Kliar vänstra ögat får man därefter
obeklag.

29 ^{neg.} Ringar högra örat ringar väntras man-
folk dr.

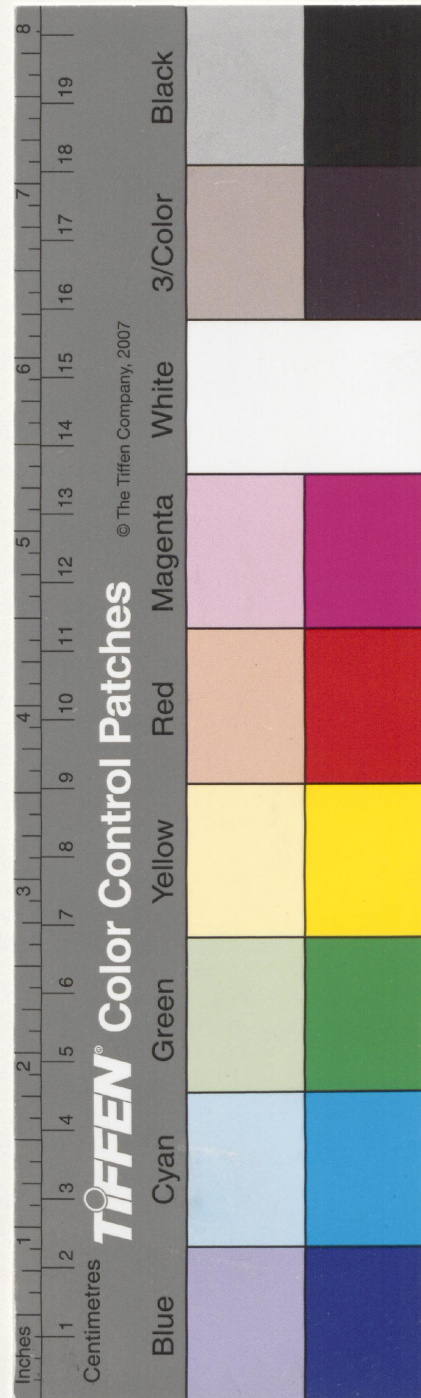
30 ^{neg.} Ringar det vänstra väntras kaimor.

31 Då örat ringar i allmänhet, skall
man önska något och fråga sandti.

^{neg.} digt att en annan, vilket ora
ringar. Svaras då rätt skall
det önskad gå i fullbordad.

32 ^{neg.} När kängsnöret går upp, tänker någon
på en. Sker detta på den U. foten
är det en kvinna, H. foten betydelse
äter en kark. tänker.

33 ^{neg.} När man ett klädesplagg "andades" på
sig, skall man hitta rätt hela
dagen.

Folklore.

31

- 34 Da mjöktänderna lossa, skola de kastas
 på uznen med orden: "Guld tann i
 skallen för bentann!"
- 35 Lickas man vid måltiden, missunnas
 någon en maten.
- 36 "Ryxtar" man efter maten, går "mata
 klinken" fast.
- 37 Faller man kniv, gaffel eller sked, skall
 man få höra dödsbud.
- 38 Tager man tommen krösbiter åt sig då
 man äter, finnas det någon som
 är hungrigare.
- 39 Da man ryker en gång betydels det väl,
 två gånger illa, tre gånger, blir
 man gift och fyra gånger, får man
 pennningar.
- 40 När någon kliar får man "nåsarvader"
 (snäros).
- 41 Kliar det under månen kommer karl-
 främmande.
- 42 Kliar det under månen kommer kvinn-
 folksfrämmande.

Folklore.

32

43 Om det jätter tårar i brudkronan
neg. (regnväder på bröllopsdagen), blir
det fattigdom i parets hus.

44 Rinner det eller om klart väder
neg. råder eller också ifall det snöas
kommer rikedom.

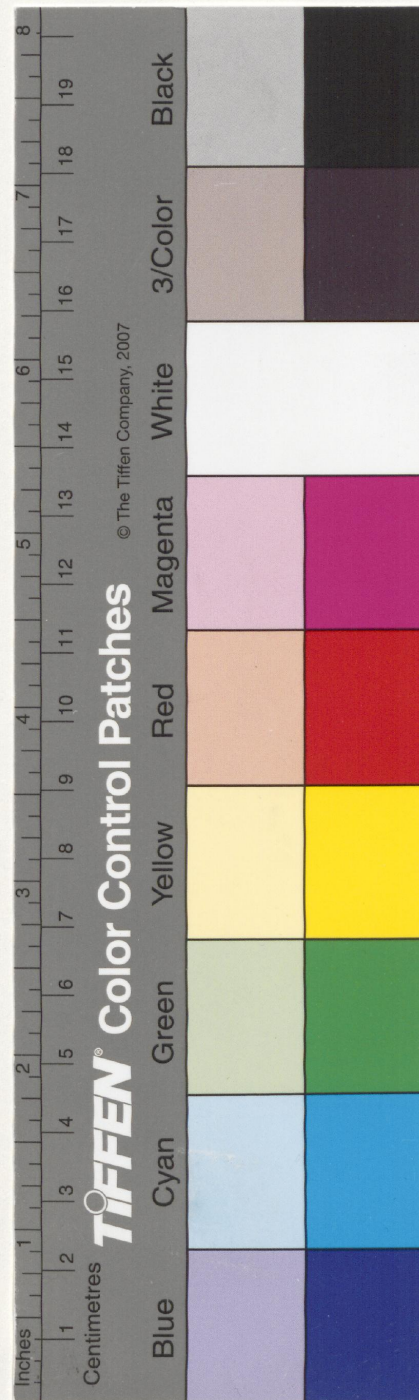
Får flickan en stor förlämningsring av sin
45 neg. fästman, skall denne bli smått med
hemme; så ook om ynglingens ring
är stor med avseende på flickan.

46 Da en flicka går med ringen (black-
neg. ring) på ringfingret, skall hon
bli gift.

Håller man högra handens pekfinger ovan
47 neg. på - då man lägger händerna i kors -
skall mannen flytt i huset. I mot-
satt fall kvinnan.

Har man andra tim långt, blir man
48 neg. stygg.

49 neg. Kro ögonbrynen fastvuxna blir man
falsk och svartojuk.

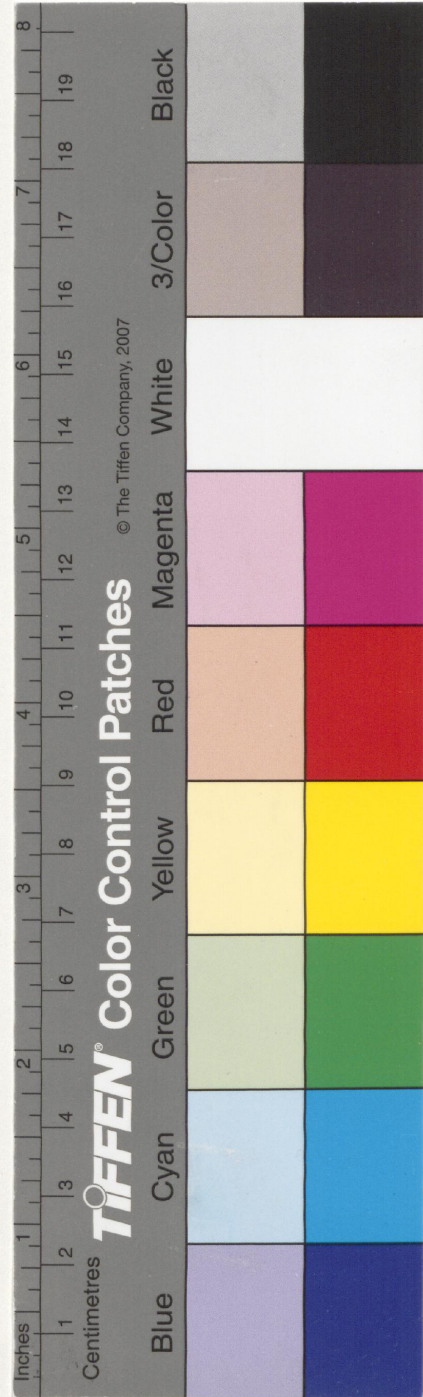

Får man mandeln i gröten skall man
 50. ^{ny} bli gift under året

När en luftblås i kaffekoppen kommer
 51. ^{ny} mot en, skall man få penningar
 Går den däremot till andra ridan,
 skall man få gå ut.

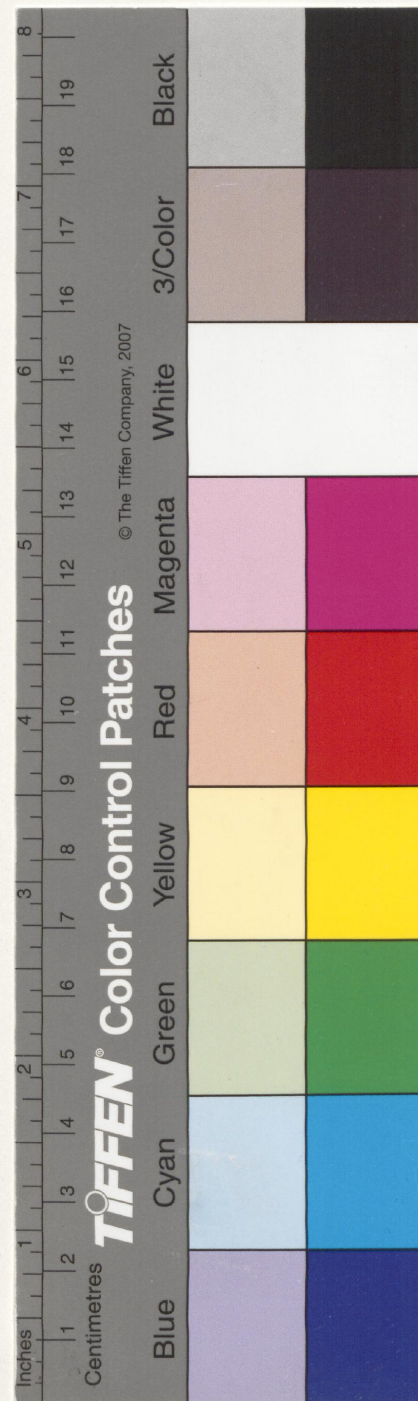
Då man ger ett bettjarn åt en god
 52^{my} vän, skall man först sticka
 denna för att icke bli ovän.
 Rikas man vara fönnig, då en från-
 53^{my}mande kommer, säger man att
 denna skall bli rik.

54 Står kinderna bräuna, tårker folk
på en.

Gaspar två tillika, skola de äta
brudgröt tillsammans.

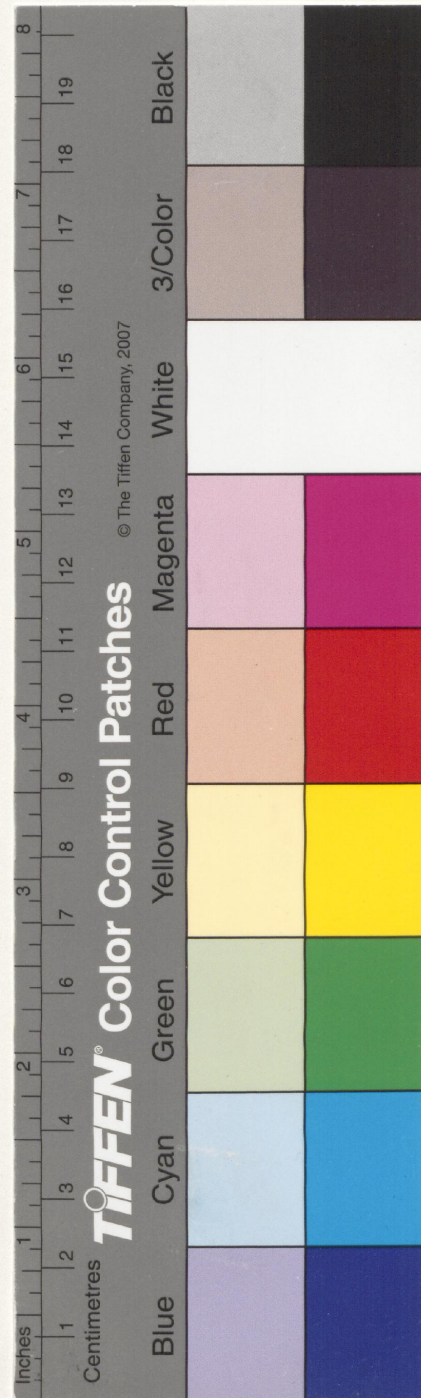
Den som sätter eld in i munnen, skall
56^{ny} få se den onde.

Om man på fastlagsdagens morgon
 57 sopar golvet så tidigt, att ingen an-
 nan är uppe och för soporna till grann-
 gårdens område så får de oroa sig
 i sina halsar. = 69 år

Fastlagsdagen kan en tjänare göra
 57 följande experiment. Han eller
 hon sättes vid i hordsändan och
 kastar skorna av sig. Faller de så
 att tårna vira mot dörren, skall
 man flytta, i annat fall stanna
 kvar.

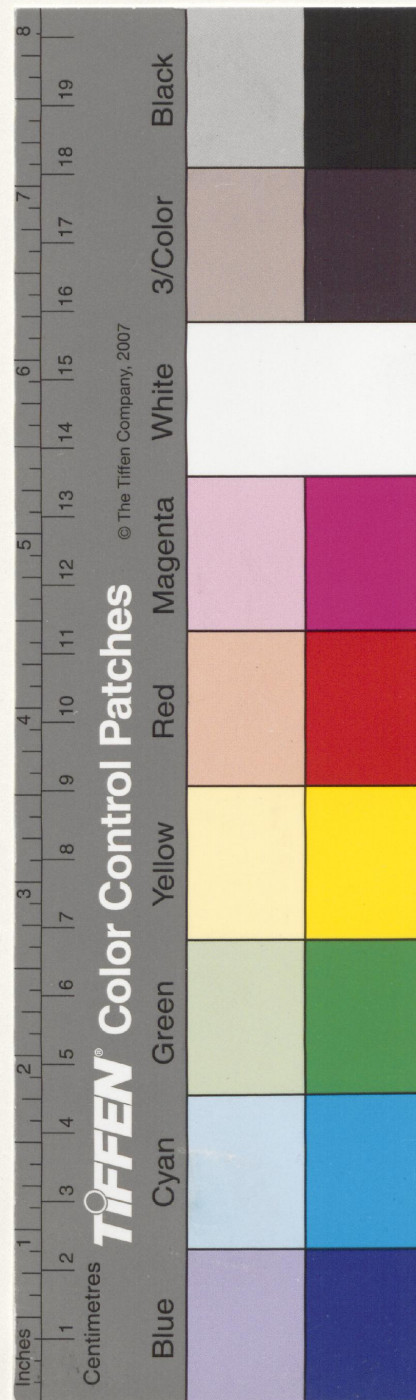
Om man älskar länglin på fastlagsda-
 57 gen, skall man säga: "länglin,
 59 länglin till vår gård, skävar och
 blir till grannens gård!"

60. Da' man får "klimma" för tungan,) skall
 reg. man spotta tre gånger under ar-
 men och säga, att den som önskat
 den åt en skall få den i stället.

61. Klimma får man även, då någon talat illa
 om en. Man kan då spotta i en
 reg. dukering och knyta till den samt
 säga: "Klim i minn å lagas då ja
 it har!"

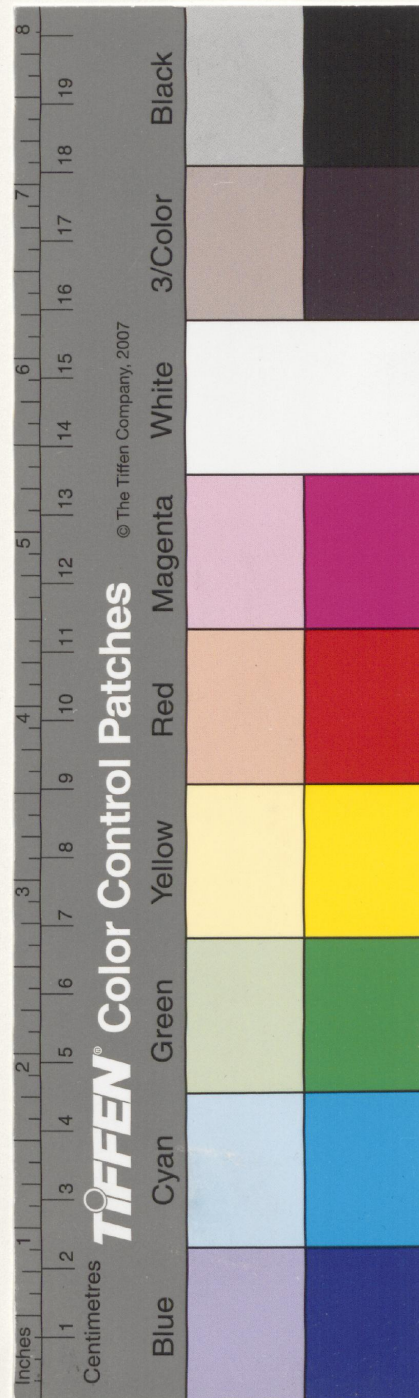
62. c. Också sättes man knut på en duk-
 ering och dras till den med munnen.
 Den som talat illa, skall då få hu-
 vudvärk

Folklore.

38

1. När en stjärna faller, får man göra en önskan under fallet. Det man önskat skall sedan gå i fullbordan.
2. När två säger samma sak på en gång, får de "tumma" (= sätta tummarna mot varandra och önska en sak, som sedan skall gå i fullbordan.)
3. När två tvätta sig i samma vatten, skall de "fån" gräta.
4. Torkes man sig på en annans handduk, skall man spotta i den, för att inte bli besmittad. Ännu finnes unga personer t. o. m., som spotta litet i sin handduk, innan de torkar sig.
5. Då man går upp på bantulanen betor man sig på samma sätt.
6. Ser man en orme, skall man ropa: "Ligg stilla döda orme!" Den förblir då på sin plats, och man kan gå efter en häpp för att döda den.
7. Gömmer en orm sig, så skall man få se den samma till följande dag där igen.

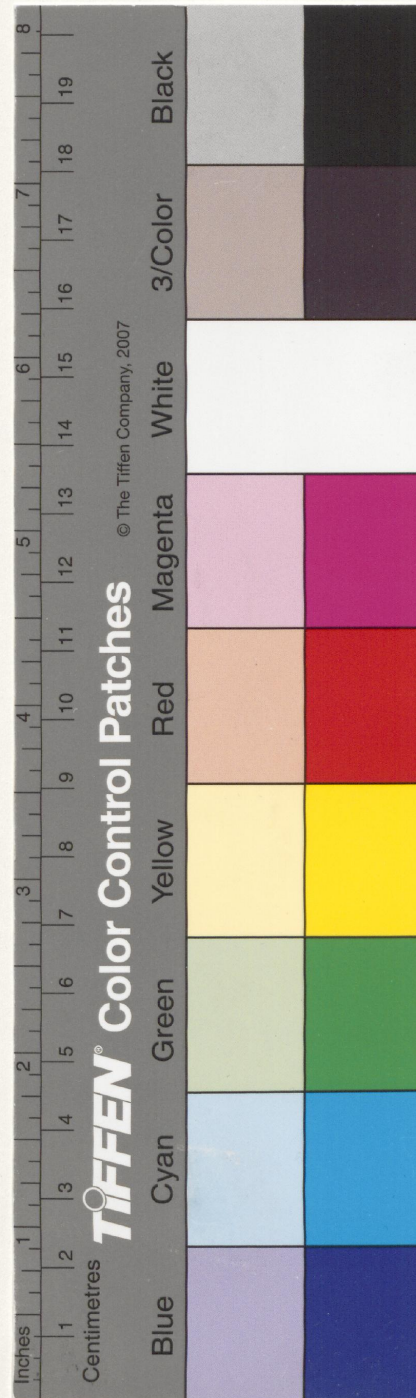
Folklore

Drömmar

39

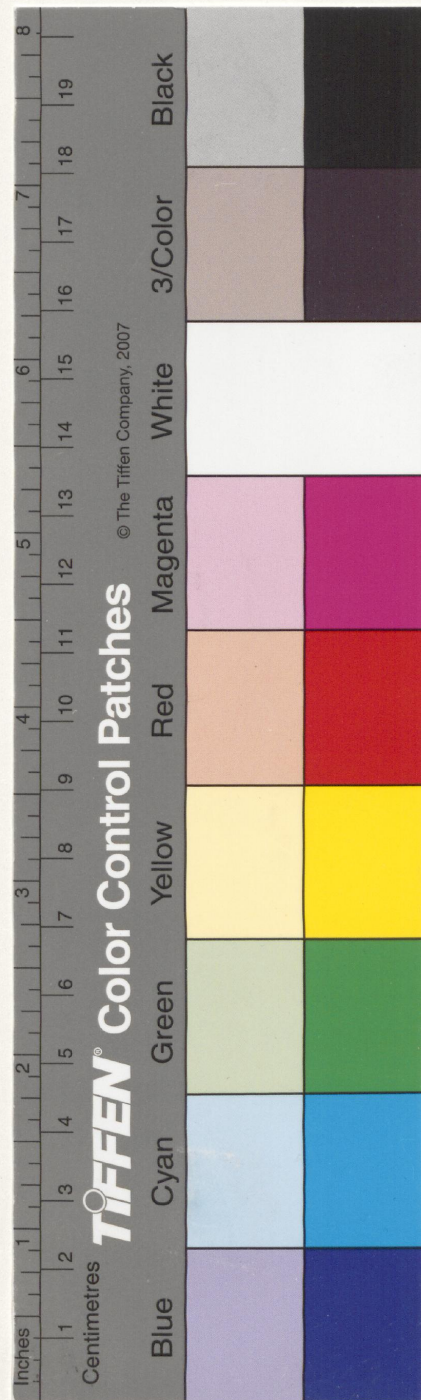
149.

70	Elsvåda	betyder	bröllop
71	döda		slaskväder
72	sjöressor		sjukdom
73	silverpennningar		födargelse
74	äppel		havanndskap
75	ägg		smittningar
76	ormar		falska människor
77	kattor		— " — — — " — s sällskap
78	förelövar (far)		nederbörd.

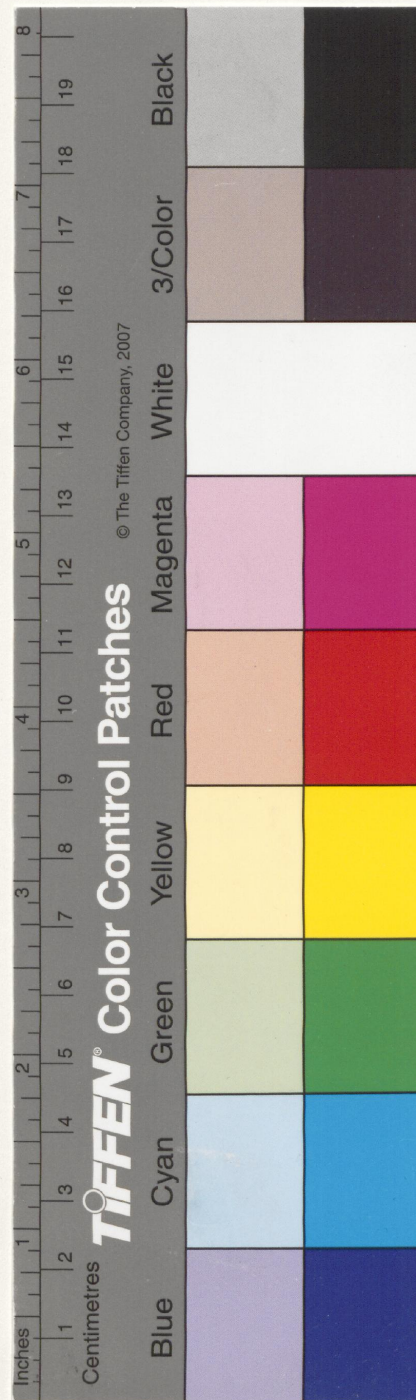
Om man på skärtorsdags kvällen äter
79 reg. nio strömmingar med stjärten
förut så skall friaren eller fast-
mön komma med vatten om nat-
ten.

Om en flicka tidigt innan solen kommer
80 reg. upp på påskmorgonen sopar golvet
med linnet, så skall friaren
komma med kläderna. — För man
soporna till andra gårdens mark
så skall också lopporna följa med.
Går man tre torsdagskvällar efter varan-
81 reg. till ett tre- eller fyrgrenat vägske-
 och ropar: "tomt," så skall deuna
komma och man får då önska
✓ (En gubbe skall ha gjort ett försök,
men han blev så rädd, då han
fick se tomtan, att han sade:
"shit, shit!" Då han sedan kom
hem, befanns hans ägodolas va-
re överhopade med sekretis.)

82
ny.
På skad torsdagskvällen skall man gå
upp på ^{takeft av} ett ~~hus~~, som flyttats tre
gångar. Då skall man få se följän-
de års händelser; men man mäs-
te iakttaga fullkomlig tystnad,
ty annars blir man nekades.

På långfredagen
o. Påsklördagen

Folklore.

Dymmelveckan 1.

42

Dymmelveckan = veckan före påsk.

83. dess dagar: Kråk (spän-) måndagen

neg.

Sticktisdagen

Årkonsdagen

Shärtorsdagen

Långfredagen

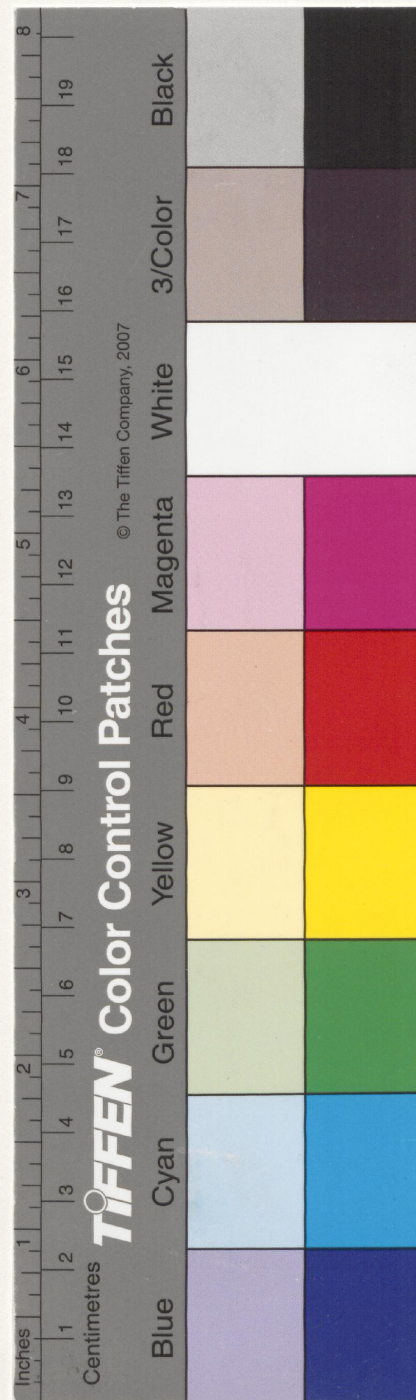
Påsklördagen.

84. På spänmåndagen skall man plocka
neg. spånor, så skall man sedan hitta
ägg på sommaren.

85. På sticktisdagen ...

86. På arkonsdagen får man ej röra nå-
gon aska.

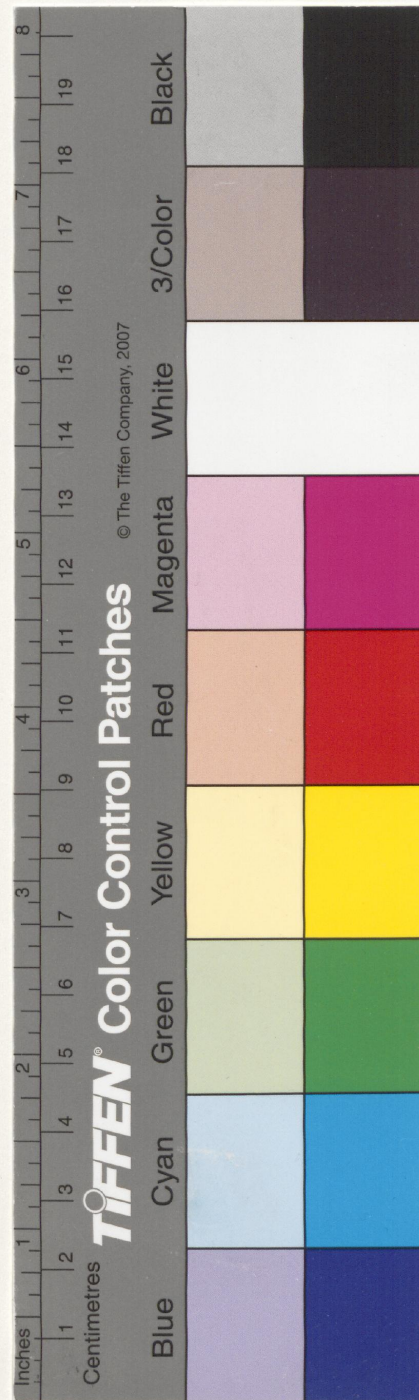
87. På shärtorsdagen skall man tisa påsk-
marknaden med "stipon" (ugnskon-
ten) mellan benen. Då man reser
neg. iväg säger man: "Öpp å nes, å ringen-
stans va!" — Man skall också so-
pa på ladugården, för att inga flugor
88. skola infinner sig om sommaren.

89. *ny.* På Johanne-natten skall man gå till
ett haverland och knyta ett
blått, ett vitt och ett svart band
kring tre havrestrån. Sedan
knipes man av stråarna jämt
med banden. Det som väser
mest under nattens lopp visar,
hur det skall gå. Det blå, vita
och svarta bandet betecknar
resp. kärlek, korg o. sorg.

90. *ny.* Då man till midsommars kadas ~~off~~ ^{går}
~~gämn~~ ^{nytt} löntill koast för första
gången på året. En tjänare
skall så kasta kvarten ut genom
dörren uppåt — man bör stå med
ryggen mot dörren — i faller kvar-
ten på taket, blir man kvar,
man flyttas, om den blir på
marken.

91. *ny.* På Johanneaftonen skall en flicka
plocka blommor av olika slag
till en bukett. I denna bör fram-
för alla andra finnas prästkra-

går och ormbunkas. Sedan går
hon till en korsväg och därifrån
hem för att sova. Blommorna
bör läggas under huvudet. I dröm-
men skall hon sedan få se sin
blivande.

92. På Johanne-natten skall en flicka också
få se sin tillkommande, om hon tar
av sig linnet och sopar tre trösklar.
Hon skall komma, då den sista dörr-
tröskeln sopas.

93. ^{my.} Blir en ko trolld, så tages trasor av den
person, som trollat. Men brännes trasorna
och ges åt kon.

94. ^{my.} När Oxari kan kon mätas med en stor.

95. ^{my.} När en ko mjölkas första gången efter det
den blivit skall man lägga ett par
byxor öfver kullet, där "rigas mjölken"
är. Någon kallas byxorna öfver "dikesänkaret".

96. ^{my.} 1. Andra sätta tre saltkorn i mjölken

97. ^{my.} 1. Många ge tre matkedar mjölk åt kon.

För att en ko skall trivas skall man taga halva

98. ^{my.} 1. en höstopp från det gamla heumet,
då man köper djuret

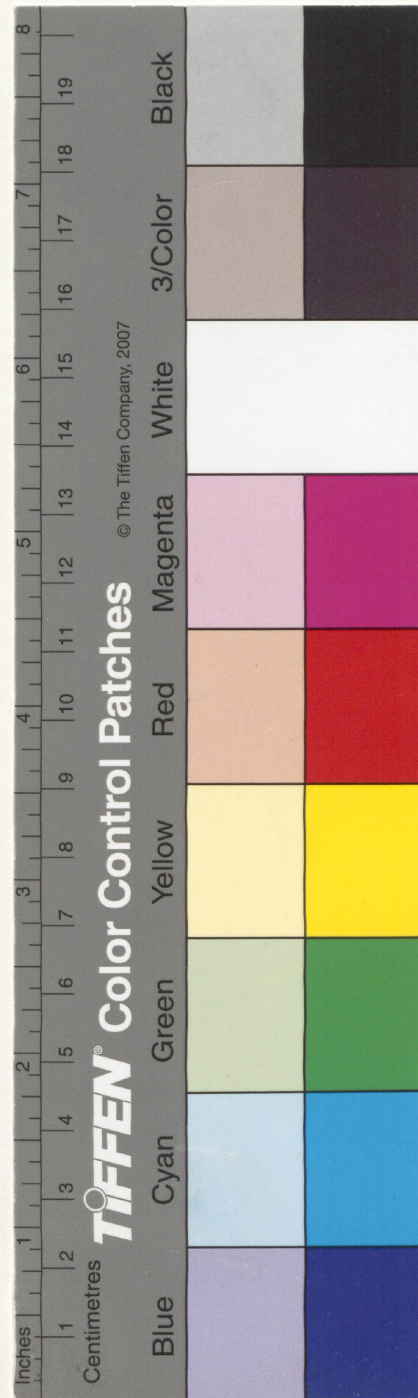
Säljes man mjölk, skall man lägga te salt.

99. ^{my.} korn i den. Ingen skall då kunna
trolla kon.

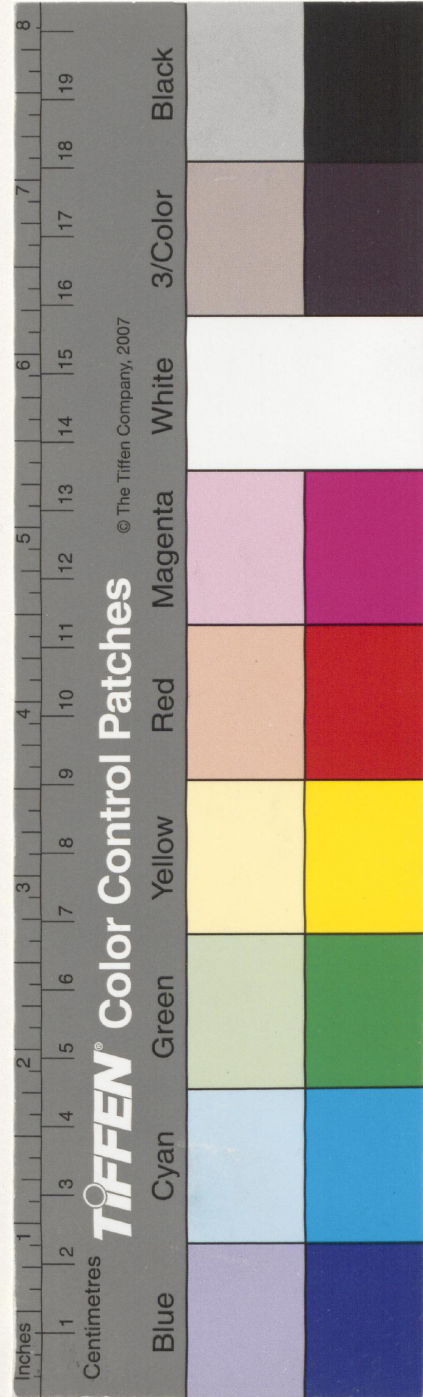
Bruket att taga "undermjölk" till fil ~~är~~

100. ^{my.} allmänt, men många gumma
vill icke ge, emedan kon därigenom
kan få otus med kon

Säljes man mjölk gör många korstecken öfver
101. ^{my.} kunnan (Hjälb. ö-gårdsvårdinnan gör det
ämnar) Detta gör hon för att ej

Folklore, Trollöden. Ladug. 2.
 44. på otus i händeln hopasen skulle
 gå över en tregrunds väg. 46

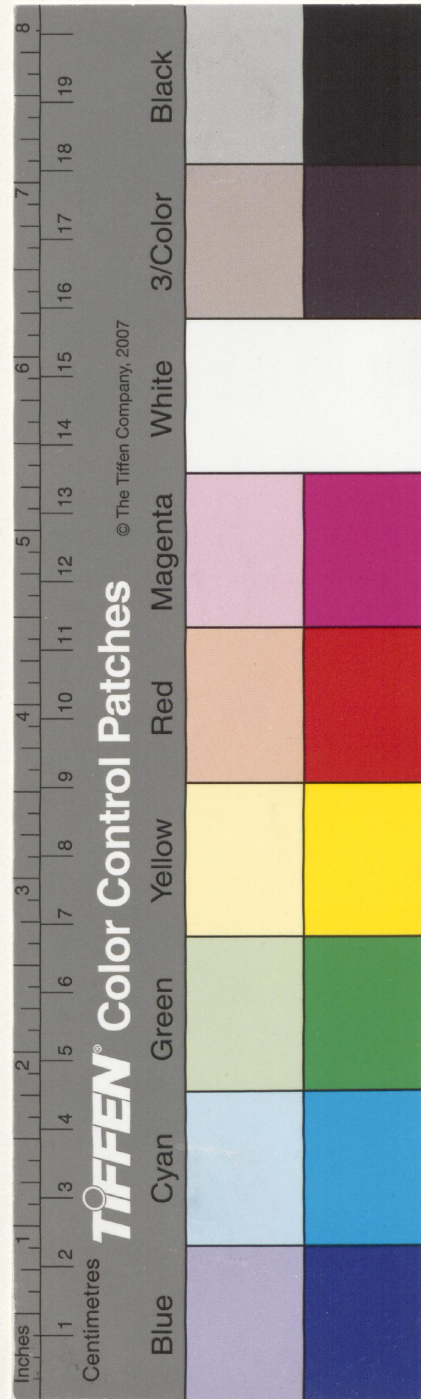

Folklore, Isollösa.

ledrag.

104^{ny} Vill ett "kräk" inte komma hem till kvällen
na, så skall man ta ett hår från
svansen och sätta det i spjällshav-
taget.

103^{ny} Om korna ej gå till skogen, så skall man
leda dem tre varv kring en jord-
fäst eller motsols.

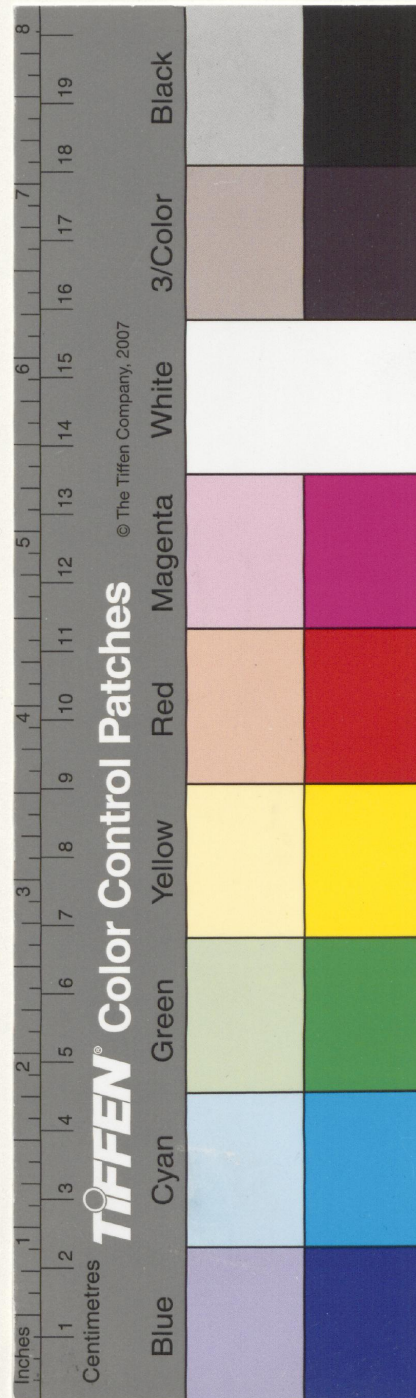

184 reg. Måra (ett ont andeväsen, som sändes av en
fientligt sinnad person; det kan anta-
ga den avundsjukes gestalt och kom-
mer över en om natten, då man sover.
Man säger, att måran rider. Den som
blir utbrätt för tortyren, kan varken
röra sig eller tala; andningen hämmas
och stark svettning inträder. Skulle
en annan person vidröra den anfäk-
tade, kan den senare dock tillta-
la måran, som då försvinner.

105. Måran inställer också sina besök,
om man rikat se, vems arbeta hon
är, och sedan förklarar den skyldige.

106 reg. Måran besöker ofta kreaturen. En
gås ho blev på en tid så rädd för la-
dugården, att hon ej ville gå in i
den. (Ramsvik ~~Ström~~).

107 reg. Måran red en gång en högmjät-
kande ko (på Bjulbåle). En gång
vakade fyra persons till kl 4 på

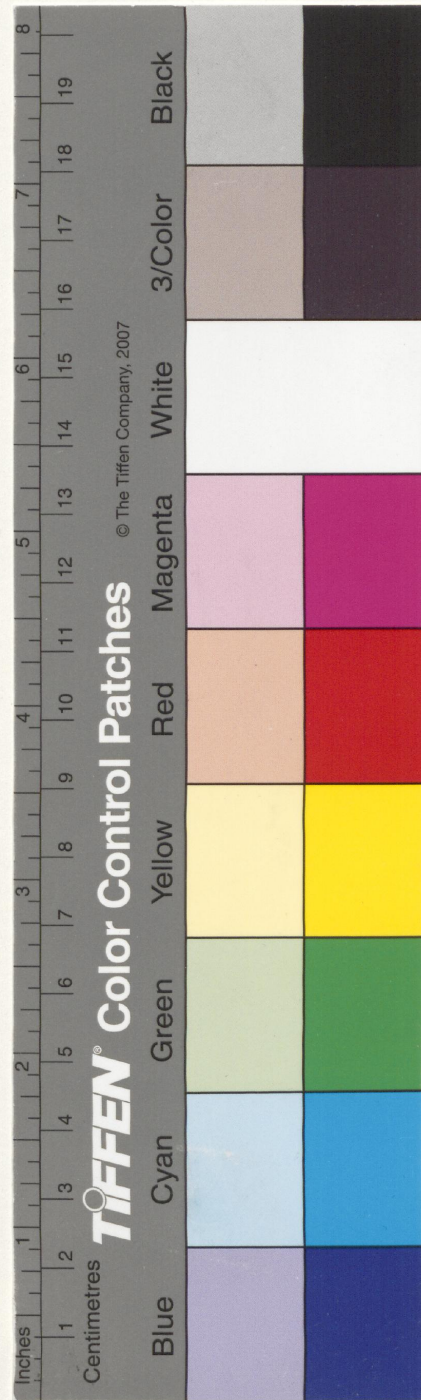
8. Folklore Trolldom

49

mara 2.

morgonen för att få se den som av-
undades dem och sedan kunna ta-
la med personen i fråga för att få
ett slut på tortyren. Maran inför-
sig dock inte då. Först senare på
morgonen kom hon. Hon var allde-
les värd kl. 11.7, då djuren kom till
ladugården.

- 108 Som bot mot mara på kreatur
109. Skall man också spika ett - där djur-
rets man skurit ut - framför det.
110. Och kan man sätta en lin eller
"skäro" framför det utsatta djuret.
111. Man kan även taga tre långa hår
från svansen och binda dem till-
sammans mellan tväna gäddestövar.
Härvid bör man säga: "Rid och ränn
och på stakan hämn, men kom
aldrig tillbaka!"
112. En myskurenka skall få tre rotholfsrover till
drickat.
113. Och kan man skydda hon om man pitar
en soavelring omkring henne.

Some hot mot mare på kreatur (posts).

113 6. Söfkravstar i kors på ryggen åt djur-
ret. (När Karl Söderholms ^{på Hjulstols} och freds
av maran kom baron Edw. Hising-
er från Fagervik och råkade se
114 7. almanackan ovanför och sade
han: „Åsch, bind två söfkravstar
i kors på ryggen, så ska inte fän
gå dit.)

